

Bohoslužby v Zábřehu 2.listopadu 2014

Mt 23, 1-12

Milé sestry, milí bratři, Ježíš se setkal s několikerým zkoušením ze strany tehdejších autorit. Přišli za ním postupně zákoníci, saduceové a farizeové. Každý z nich se pokoušel Ježíše uvést do rozpaků a ukázat mu, že nad ním mají určitou převahu. Dokáží vymyslet otázky a problémy, které dají Ježíšovi pořádně zabrat a prověřit, jestli je skutečně hoden lidí něco učit. Ježíš tyto pokusy zvládl, ukázal, že jeho moudrost je skutečně veliká a jeho posluchači mohli poznat, že v Ježíši našli skutečně dobrého učitele. Ten pocit vítězství musí být úžasný a tak se samozřejmě nabízí přechod do protiútoků. Když se zákoníci a farizeové ptali Ježíše na různé věci, ptal se pak i on jich. A oni nedokázali dát odpověď. Čím zacházeli, tím je vlastně porazil. Nicméně Ježíš nemyslí na pomstu. Proto po soubojích moudrosti následuje text, který se snaží ukázat správnou míru ve vztazích k farizeům a zákoníkům.

Mohlo by se zdát, že s Ježíšem přichází revoluce ve vztahu k autoritám. On je ten dobrý učitel, a tak už není potřeba naslouchat jiným. Jenže tomu Ježíš brání. Ukazuje k zákoníkům a farizeům jako k těm, kteří jsou na katedře Mojžíšově. Jsou ti, co učí a Ježíš nepochybuje o tom, že učí dobré věci. Lidé je mají poslouchat, mají činit, co říkají. To je možná trochu překvapivé. Vždyť s nimi vede stále nějaké spory, oni se ho snaží umlčet, jsou to oni, kdo se snaží, aby ho lidé neposlouchali. A on na to všechno řekne, číňte, co vás učí? Jsou to asi trochu provokující slova, ale Ježíš přeci ví, co dělá. A tak se nad tím musíme zamyslet. Proč je respektovat? Proč je nesoudit, proč o nich neřekne, že jsou lháři? Patřilo by se to, vždyť dělají věci, které nejsou následování hodné, nejsou příkladné. Sami určitě poznávají, jak mnoho pokryteckého se skrývá za jejich vystupováním. Dokonce to Ježíš sám ví. Říká o nich, že jen něco hrají. Rozšiřují si řemínky, modlí se na ulicích, dělají zkrátka dobrý dojem. Jak někoho takového můžou lidé poslouchat?

Odpovědí na tuto otázku by mohlo být zamyšlení nad lidským srdcem. Jací jsme my sami ve svém jednání? Jak plníme svěřené poslání, jak nakládáme s úkoly, které jsme od našeho Pána dostali? Je to vždycky výstavní jednání, nebo bychom mnohé věci raději moc neukazovali? Myslím, že když se takto podíváme na své životy, zjistíme velice rychle, že by nemusely obstát před měřítky, které máme na druhé. Pravda, oni jsou přeci povoláni k něčemu velkému a tak je to něco jiného. Jenže všichni jsme hříšníci. Všichni na sobě neseme znamení své viny, všichni podléháme jednomu trestu. Proto je zrádné soudit jednání druhých podle jiných měřítek než to vlastní. Takže když se podíváme na ty farizee a zákoníky, máme mít před očima dvojí věc.

První z nich je úkol, který jim Bůh dal. Jsou jeho nástroji. To si nevybrali moc sami, ale to jim muselo být dáno. Zabývají se slovy Zákona, znají ho, vědí, co v něm je. Jsou tlumočníky slova Božího. Proto Ježíš říká, aby jeho posluchači činili, co jim tito služebníci říkají. Druhou věcí je samotný život. I na služebníky nějakým způsobem slovo Boží dopadá. Jsou pod jeho soudem, zápasí s jeho naplněním. Problém tak není v tom, co učí, co předávají lidu. Problém je v tom, jak s tím prakticky nakládají, jak tomu podřizují své životy. Máme tendence tyto dvě věci u druhých lidí spojovat dohromady a tím pak soudit, co nám říkají. Ostatně dělá to tak naše společnost docela běžně. Nevnímá, co jim církev říká, vnímá, jak to sama naplňuje. A právě tady se dostáváme my všichni do velkého nebezpečí.

První nebezpečnou věcí je přeslechnutí důležité zvěsti. Ježíš radí naslouchat a činit, protože se zde jedná o slovo Boží. My nemáme právo rozhodovat, kdo je a kdo není nástrojem Božím. Tyto nástroje si vybírá sám Bůh. Ale můžeme se rozhodovat, co jejich slovo říká našim životům, nad tímto slovem máme přemýšlet. Kdo jsme, abychom zpochybnili Boží volbu? Ačkoliv se nám tedy může zdát, že hlasatel slova Božího, učitel zákona, žije nějak podivně, nesouhlasíme s jeho jednáním v tom či onom, stále je Boží nástroj. A stále říká slovo, které mu dává Bůh. Nutno podotknout, že Ježíš teď neřeší falešné proroky, samozvané hlasatele, kteří nemají Boží požehnání. Mluví o těch, kteří Zákon Boží poznali, a byli řádně ustaveni jeho učiteli. Jelikož za tímto ustavením stojí Bůh, je třeba ho brát vážně, protože Bůh sám si jistě umí ohlídat, kdo jeho slovo ještě mluví a kdo ne. Takže začít takové hlasatele hned odmítat může vést k tomu, že člověk něco důležitého přeslechne. Ostatně kde jinde se naučili ti lidé znát Zákon? Ale právě proto, že se jim dostalo základu od těchto učitelů, tak sami můžou poznat, že Ježíš je naplněním tohoto zákona. Jistě, slovo těchto farizeů a zákoníků není asi tak mocné jako to Ježíšovo. Avšak je třeba ho vnímat a učit se.

Druhou nebezpečnou věcí je to, že se staneme stejnými jako ti farizeové a zákoníci. Lid má slyšet jejich slovo, ale nežít podle jejich příkladu. Odmítat je, tvrdit, že učí špatně, to by znamenalo povyšování se. A to je první krok k tomu, abychom pak začali být vlastně stejní jako ti farizeové a zákoníci. Jejich problém je totiž v tom, že se snaží zalíbit, kladou veliký důraz na sebe, sami sebe chtějí oslavit. Proto je Ježíš nedoporučuje následovat. Oni se Božímu slovu nepodřizují, ale dělají si z něj zdroj své obživy. Berou toto slovo jako něco, co neplatí ani tak jim jako spíše těm druhým. Proto svazují těžká břemena, vymýšlejí různá pravidla, ale sami se břemen ani nedotýkají, sami tato pravidla nedodržují. Tím se nad ně povyšují. Tím dávají najevo, že je neberou moc vážně. To, že je neberou moc vážně ale nemění nic na jejich platnosti. A v tom je ta léčka, do které můžeme spadnout. Když se služebníky odmítneme i to, co mají konat, staneme se stejně tak těmi, kdo slovo znevažují, kdo místo Božího slova činí měřítkem života své já. Proto nám Ježíš doporučuje, abychom se varovali používání titulů jako Učitel, Mistr či Otec. Těmito postavami pro náš život je Bůh a Ježíš, my nemůžeme v životě druhých zaujímat jejich místo. Máme-li být služebníky, musíme dát prostor tomu, aby skrze nás mluvil Bůh a ne abychom mluvili sami za sebe. Poznání pravdy tak, jak nám ji ukazuje Ježíš, nás nemá vést k povýšenectví, ale máme zůstat v pokoře.

Respektovat autoritu, která jedná jinak než by se slušelo, je pro nás asi docela těžké. Nedokážeme z našeho pohledu oddělit od sebe člověka jako nástroj Boží a člověka jako jedince, který zde stojí před námi a chybuje. Je ale opravdu správné takto druhého soudit? Tedy dívat se spíše na to, jaký je to člověk, než se soustředit na to, co říká? Je to samozřejmě otázka dost náročná, ale myslím, že pro její zodpovězení nám Ježíš připomíná pár důležitých věcí, které smíme vidět sami na sobě. Je pravda, že na jednání služebníka záleží. Ježíš nechce, aby se stali jeho učedníci následovníky farizeů a zákoníků. Chce jen, aby respektovali, co učí o Zákoně. A tak i u nás platí, že naše působení má tyto dvě složky. Máme být tak věrní nejen v tom, co jsme převzali jako učení církve, ale také v tom, jak toto učení promítáme do svého života. To je také odkaz reformace, její den jsme si mohli předevčírem připomenout. Problém není, co se učí, problém není v tom, co je zvěstováno. Problém je v tom, jak se přijaté slovo ukazuje v životě služebníků a těch, kdo je následují. Tato věc klade na nás veliký nárok. Ačkoliv my sami víme, jak se postavit k autoritě, která ne zcela zvládá zápas s hříchem, ačkoliv víme, že máme její slovo slyšet, neznamená to, že její jednání se tím omlouvá. To zde nezaznělo a Ježíš to tak ani nechce. Mezi přijetím služby, kterou je dotčený pověřen a omlouváním jeho jednání je veliká mezera. Ježíš jednání farizeů a zákoníků neschvaluje a ani neomlouvá jen proto, že jsou ve službě Bohu. Spíše říká, že my máme být právě v tomto jiní, protože ve vztahu k těm, které nám Bůh svěřil už nemusíme mít takovou autoritu jako zákoníci a farizeové. Na jednu stranu tak budme tolerantní k chybám druhých, včetně těch, kteří nám slouží. Tolerantní v tom smyslu, že s odmítnutím jejich hříchu neodmítneme jejich slovo. Na druhou stranu žijme tak, jakoby ti druzí nebyli tolerantní k nám. Nést evangelium Kristovo je veliký úkol, který nemůžeme znehodnotit tím, že jej ukážeme jako něco neúčinného. Nezapomínejme, že jsme nejen zvěstovatelé, ale také činitelé Božího slova. Ukazujeme nejen ve slovech, ale také ve svém životě, že Boží slovo je skutečně pravda. Proto svou službu nevnímejme jako něco, čím se chlubíme před lidmi, něco, čím se chceme ukázat před světem, ale berme ji jako to, čím chceme lidem kolem posloužit. Nejde o nás, nejde o to, aby lidé následovali naše velké činy. Jde přeci o to, aby následovali Krista, kterého z našeho jednání směji poznat. Takže se neuzavírejme před učením těch, které bychom označili za nehodné následování, ale přemýšlejme i o jejich slovech. A ve svém životě pak hledejme, jak přijaté Boží slovo nejen předat, ale také žít.

Pane Ježíši, děkujeme, že nás učíš přijímat druhé i s jejich slabostmi, děkujeme, že nás učíš důvěře a dáváš nám naději o každém člověku. Vždyť touto nadějí jsme se i my směli znovu narodit a stát dětmi tvého Otce.

Amen.

Neděle 2.listopadu 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Středa, 03 Prosinec 2014 12:08 - Aktualizováno Středa, 03 Prosinec 2014 12:09
